

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«АГРОХІМІЯ»

Рівень вищої освіти	Бакалавр
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	201 Агрономія, освітньо-професійні (освітньо-наукова) програми: Агрономія
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Курс, семестр	Курс – 3, семестр – 6
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 180 Кількість кредитів – 6
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології; кафедра землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова
Контактні дані розробника	<i>Викладач:</i> Гордєєва Олена, кандидат сільськогосподарських наук <i>Контакти:</i> каб. 32 (навчальний корпус №1) <i>e-mail:</i> olena.gordieieva@pdau.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/гордєєва-олена-федорівна
Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти системи знань і умінь із раціонального застосування органічних, мінеральних добрив та хімічних меліорантів для забезпечення високої врожайності сільськогосподарських культур та якості сільськогосподарської продукції, відтворення родючості ґрунтів і запобігання забрудненню навколишнього середовища; використання сучасних методів аналізу в системі ґрунт-добриво-рослина-клімат.
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, ЗК 8. Навички здійснення безпечної діяльності, ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; <i>спеціальні (фахові, предметні):</i> ФК 1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин), ФК 7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.
Результати навчання	ПРН 4. Проводити літературний пошук української та іноземною мовою та аналізувати отриману інформацію, ПРН 5. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії, ПРН 6. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін, ПРН 8. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття, ПРН 12. Проектувати та організувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог, ПРН 15. Організувати результативні і безпечні умови роботи.
Методи навчання	<i>Словесні:</i> лекція, розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж. <i>Наочні:</i> ілюстрування, демонстрування, спостереження. <i>Практичні:</i> лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою, підготовка реферату. <i>Формування пізнавальних інтересів:</i> створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод відповідей на

	запитання і опиту-вання думок здобувачів вищої освіти. Стимулювання і мотивація обо-в'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; оперативний контроль. Мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій. Усний контроль: опитування, бесіда. Письмовий контроль: самостійна робота. Лабораторно-практичний контроль: контрольно-лабораторні роботи. Самоконтроль: самостійний пошук помилок, самоаналіз.
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Предмет і методи агрохімії</p> <p>Тема 2. Живлення рослин</p> <p>Тема 3. Агрохімічна характеристика ґрунтів, пов'язана з живленням рослин і застосуванням добрив.</p> <p>Тема 4. Хімічна меліорація ґрунтів.</p> <p>Тема 5. Азотні добрива, їх властивості та використання.</p> <p>Тема 6. Фосфорні добрива, їх властивості та використання.</p> <p>Тема 7. Калійні та комплексні добрива, їх властивості та застосування.</p> <p>Тема 8. Рістактивуючі речовини, мікродобрива, їх властивості та використання.</p> <p>Тема 9. Органічні добрива і бактеріальні препарати.</p> <p>Тема 10. Система удобрення та визначення норм добрив під запланований урожай.</p> <p>Тема 11. Система удобрення озимих і ярих зернових культур.</p> <p>Тема 12. Система удобрення бобових культур.</p> <p>Тема 13. Система удобрення буряків цукрових.</p> <p>Тема 14. Система удобрення кукурудзи та соняшнику.</p> <p>Тема 15. Система удобрення овочевих культур.</p> <p>Тема 16. Охорона навколишнього середовища в разі використання добрив.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p><i>Форми поточного контролю:</i> опитування; виконання вправ на лабораторних заняттях, виконання завдань самостійної роботи.</p> <p><i>Форма семестрового контролю:</i> екзамен.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p>1. Академічна доброчесність: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>2. Дедлайни та перескладання: лабораторні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.</p> <p>3. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>4. На здобувачів вищої освіти поширюється право на академічну мобільність. Особливості такого навчання регламентовані Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті.</p>
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Вища математика, Неорганічна та органічна хімія, Інформаційні системи та технології, Фізична і колоїдна хімія, Аналітична хімія, Фізіологія рослин, Ґрунтознавство з основами геології.
Додаткові матеріали для представлення	Презентації, відеоконтент https://moodle.pdau.edu.ua/course/view.php?id=2629

Навчальної дисципліни Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бомба М.Я. Періг Г.Т., Рижук С.М., Мартинюк І.В., Патица В.П. Землеробство з основами ґрунтознавства, агрохімії та агроєкології. Київ: Урожай, 2003. 400 с. 2. Господаренко Г. М. Агрохімія: підручник. Київ: СІК ГРУП Україна, 2018. 557 с. 3. Господаренко Г. М. Удобрення садових культур: Навчальний посібник. Київ: СІК ГРУП Україна, 2017. 340 с. 4. Господаренко Г.М. Система застосування добрив: навч. посібник. Київ: СІК ГРУП Україна, 2015. 332 с. 5. Господаренко Г.М. Агрохімія. Київ: СІК ГРУП Україна, 2015. 372 с. 6. Городній М.М., Лісовал А.П., Бикін А.В. Агрохімічний аналіз: підручник. Київ: Арістей, 2005. 476 с. 7. Городній М.М., Сердюк, А. Г., Копілевич, В. А., Каленський, В. П., Пристер, Б. С. Агрохімія: підручник для с.-г. вузів з аграр. спец. Київ: Вища школа, 1995. 526 с. 8. Господаренко Г.М. Агрохімія: підручник. Київ: Аграрна освіта, 2013. 406 с. 9. Живлення рослин: теорія і практика. Гол. редактор академік НАН України В.В.Моргун, Київ: Логос, 2005. 467 с. 10. Карасюк І.М., Геркіял О.М., Господаренко Г.М. Агрохімія. Київ: Вища школа, 1995. 471с. 11. Лісовал А.П. Давиденко У.М., Мойсеєнко Б.М. Агрохімія: Лабораторний практикум. Київ: Вища школа, 1994. 335 с. 12. Лісовал А.П. Система застосування добрив: підручник. Київ: Вища школа, 2002. 317 с. 13. Лихочвор В.В., Петриченко В.Ф. Мінеральні добрива та їх застосування. Львів: НВФ «Українські технології», 2012. 324 с. 14. Мельничук Д., Хофман Дж., Городній М. Якість ґрунтів та сучасні стратегії удобрення. Київ: Арістей, 2004. 468 с.
	<p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Довідник працівника агрохімслужби. За ред. Б.С.Носка. Київ: Урожай, 1991. 263 с 2. Зубенко В.Ф., Борисюк В.А. Довідник буряководи. Київ: Урожай, 1991. 240 с. 3. Зубець М.В., Ситник В.П., Буркат В.П., Роїк М.В., Саблук П.Т., Сайко В.Ф. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Лісостепу України. Редколегія: Зубець М.В. і ін. К.: ЛОГОС, 2004. 776 с. 4. Мусієнко М.М. Фізіологія рослин. Київ, 2001. 391 с. 5. Сайко В.Ф., Лобас М.Г., Яшовський І.В. Наукові основи ведення зернового господарства. За ред. В.Ф.Сайка, Київ: Урожай, 1994. 336 с. 6. Про ведення землеробства за умов посилення посушливості клімату на Полтавщині (рекомендації). Полтава, В-во «Криниця», 1993. С. 33-34.
	<p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжвідомчий тематичний науковий збірник “Агрохімія і ґрунтознавство” URL: http://www.issar.com.ua/uk/mizhvidomchyyu-tematychnyu-naukovyu-zbirnyk-agrohimiya-i-gruntoznavstvo (дата звернення: 23.08.2023). 2. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. URL: http://www.dnsgb.com.ua (дата звернення: 20.08.2023).
Рік введення	2023 р.

